

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 44

Листопад 2023 р.

Нові правила надання різних видів відпусток -

Закон прийнято

22 листопада 2023 року Верховна Рада України ухвалила законопроект №8313 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань».

Метою ухвалення закону було уточнення та осучаснення окремих норм законодавства, що регулюють питання надання та використання відпусток.

Відпустка військовослужбовцям, звільненим у зв'язку з демобілізацією із військової служби

Статтю 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» доповнено частиною 12: « Військовослужбовці, звільнені у зв'язку з демобілізацією із військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, забезпечуються відпочинком тривалістю 60 робочих днів з виплатою двомісячного грошового забезпечення впродовж мобілізаційного періоду за рахунок Держаного бюджету України» - це означає, що **захисники та захисниці України, які звільнятимуться з військової служби у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації зможуть піти у відпустку тривалістю до 60 календарних днів, які увійдуть до страхового стаж**

Зазначається, що в разі призову працівника на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову працівника на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період йому виплачується грошова компенсація за всі не використані ним дні щорічної відпустки у строк до його увільнення на час військової служби від займаної посади (виконання обов'язків).

Творча відпустка

Наразі залишається **чинною редакція статті 77 КЗпП** щодо права на творчу відпустку – «Творча відпустка надається працівникам для закінчення дисертаційних робіт, написання підручників та в інших випадках, передбачених законодавством. Тривалість, порядок, умови надання та оплати творчих відпусток установлюються Кабінетом Міністрів України."

Особа, яка займається творчістю, хоче написати книгу або наукову роботу, вирушити на гастролі з метою благодійної діяльності, зможе оформити творчу відпустку, правила щодо якої повинні передбачити у колективному договорі. Також порядок та умови надання відпусток для підготовки та участі в спортивних змаганнях буде регулюватися трудовим та/або колективним договором.

Відпустка для підготовки та участі в спортивних змаганнях

Передбачити, що відпустка для підготовки та участі у спортивних змаганнях надається працівникам, лише якщо це передбачено трудовим та/або колективним договором.

Як надати відпустку при народженні дитини

Відпустки при народженні дитини тривалістю до 14 календарних днів, згідно з законом, надаються в чітко визначений термін – не пізніше трьох місяців з дня народження дитини.

Статтю 19 Закону України «Про відпустки» доповнено, що нею скористатися має право **батько дитини**, який не перебуває у зареєстрованому шлюбі з матір'ю дитини після отримання відповідного рішення суду.

Щорічна основна відпустка

Щорічну відпустку може бути поділено на частини будь-якої тривалості за умови, що основна безперервна її частина становитиме не менше 14 календарних днів, **не тільки на прохання працівника, але й за такої потреби у роботодавця**. При цьому поділ щорічної відпустки має бути відображений у графіку відпусток, який погоджується із профспілками.

Як переносити вихідні та робочі дні на підприємстві, крім випадків, що встановлює КЗпП, визначатимуть у трудовому та/або колективному договорі.

Як надавати відпустку без збереження зарплати за згодою сторін

Відпустка без збереження заробітної плати за згодою сторін за сімейними обставинами та з інших причин відповідно до ст.26 Закону України «Про відпустки», яка надавалася раніше не більше 15 календарних днів на рік, **збільшилася до 30 днів**; разом з тим під час епідемій, пандемій, надзвичайних ситуацій працівнику може надаватися відпустка без збереження заробітної плати без обмеження строку, визначеного законодавством. Тривалість такої відпустки визначається угодою між працівником та роботодавцем.

Як надавати відпустку в умовах воєнного стану

Законом регламентується, що в період дії воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику в наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури, до виконання робіт, виробництва товарів оборонного призначення або до виконання мобілізаційного завдання (замовлення).

Гарантії працівникам на час військової служби

Виключення педагогічного та науково-педагогічного персоналу із переліку осіб, за якими під час проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, зберігається попередній середній заробіток – це значить, що у разі проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період **педагогічними та науково-педагогічними працівниками середній заробіток за ними не зберігається.**

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел.0676544235*